

Інструкційно - технологічна картка
для проведення практичного заняття № 7
з навчальної дисципліни: "Епізоотологія з мікробіологією".

Тема заняття. Діагностика сибірки.

Місце проведення: лабораторія епізоотології з мікробіологією, клініка коледжу.

Тривалість заняття: 90 хв.

Мета проведення заняття.

Навчитись правил відбирання і пакування патологічного матеріалу підозрілого на сибірку та складання супровідної документації.

Матеріальне оснащення робочого місця.

Труп тварини, що загинула від незаразного захворювання. Інструменти та матеріали для взяття патматеріалу від трупа, форми супровідної документації.

Правила охорони праці.

Під час проведення практичного заняття необхідно пам'ятати:

1. Виконувати роботу, передбачену завданнями.
2. Працювати в санодязі та дотримуватись правил особистої гігієни.
3. По закінченню роботи прибрати робоче місце і вмити руки з милом.

Методичні вказівки щодо виконання і оформлення.

Викладач знайомить здобувачів освіти з правилами відбирання і пакування патматеріалу, підозрілого щодо сибірки, для надсилання його до лабораторії ветеринарної медицини. Студенти вивчають правила оформлення супровідної документації та оформляють супровідного листа.

Викладач їхню контролює роботу та допомагає методичними вказівками. Користуючись роздатковим матеріалом здобувачі починають виконувати завдання, в кінці виконання якого роблять висновки та захищають виконану роботу.

Зміст і послідовність виконання завдання:

1. Відібрати, упакувати патологічний матеріал при підозрі щодо сибірки для відправлення в лабораторію ветмедицини.
2. Оформити супровідний лист до патматеріалу.

Після виконання завдання студент повинен:

Знати	Вміти
1. Правила відбору патологічного матеріалу на сибірку. 2. Методику оформлення супровідного листа.	1. Відбирати патологічний матеріал для дослідження на сибірку. 2. Оформити супровідного листа.

Захист практичних завдань. Перевірка робочих зошитів.

1. Чому забороняють проводити розтин трупа тварин при сибірці?
2. Що надсилають в лабораторію ветеринарної медицини для дослідження на сибірку?
3. Що надсилають в лабораторію ветеринарної медицини при підозрі на сибірку, якщо розкладений труп?
4. Для виду досліджень направляють патматеріал при підозрі на сибірку?
5. Як відбирають патологічний матеріал від трупа тварин?
3. Для чого оформляють супровідну документацію?

Домашнє завдання:

1. Постой В.П. Епізоотологія з мікробіологією. - К.: Вища освіта, 2006. С. 165-172.
2. Горбань М.І. Епізоотологія з мікробіологією. – К.: Вища школа. С.130 – 135.
3. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. – К.: Вища школа, 2002. С. 5 – 17.
4. Галатюк О.Є., Радзиховський М.Л. Організація профілактичних та оздоровчих заходів при інфекційних хворобах тварин. – Ж.: ПП «РУТА», 2013. С. 21 - 30.

Хід виконання:

1. Відібрати патологічний матеріал трупа тварини, запакувати його для відправлення в лабораторію ветмедицини для дослідження на сибірку.

В разі підозри на сибірку **категорично забороняється робити розтин трупа тварин**, щоб запобігти розсіюванню збудника інфекції і зараженню людей. Підозра на сибірку виникає:

А) у хворих тварин – при наявності різкого пригнічення, високої температури тіла, кривавої сечі та бурхливого перебігу хвороби;

Б) під час огляду трупа - при відсутності трупного залякання сильному здутті трупа, кров'янистим і пінистим витіканням з природних отворів.

При підозрі на сибірку в лабораторію ветеринарної медицини терміново надсилають патологічний матеріал для дослідження. Основним методом діагностики в разі підозри на сибірку є бактеріологічне дослідження, а якщо труп розкладений - ставлять реакцію преципітації - РП.

У лабораторію ветеринарної медицини надсилають мазки крові з периферичних вен вуха. На місці взяття крові вистригають шерсть на шкірі, роблять надріз або проколюють голкою вену. З крові виготовляють товсті мазки на знежирених скельцях. Мазки висушують на повітрі, оберігаючи їх від комах. У лабораторію надсилають кілька мазків, їх складають мазком крові всередину і перекладають сірниками, щоб вони не дотикались один до одного. Приготовлені мазки старанно загортають у пергаментний папір, запаковують у банки з пробками або кришками. Потім вміщують банки у дерев'яний ящик, перев'язують шпагатом, опечатують і надсилають нарочним у лабораторію. Ділянку шкіри, де брали кров, обпалюють і дезінфікують. Предмети, які стикались з кров'ю (шприци, голки та ін.) кип'ятять протягом 2 годин.

Попередній висновок лабораторія передає у господарство після первинної мікроскопії мазків крові, остаточний бактеріоскопічний діагноз встановлюють не пізніше ніж за 7 діб з дня одержання матеріалу.

Рис.1. Виготовлення товстих мазків.

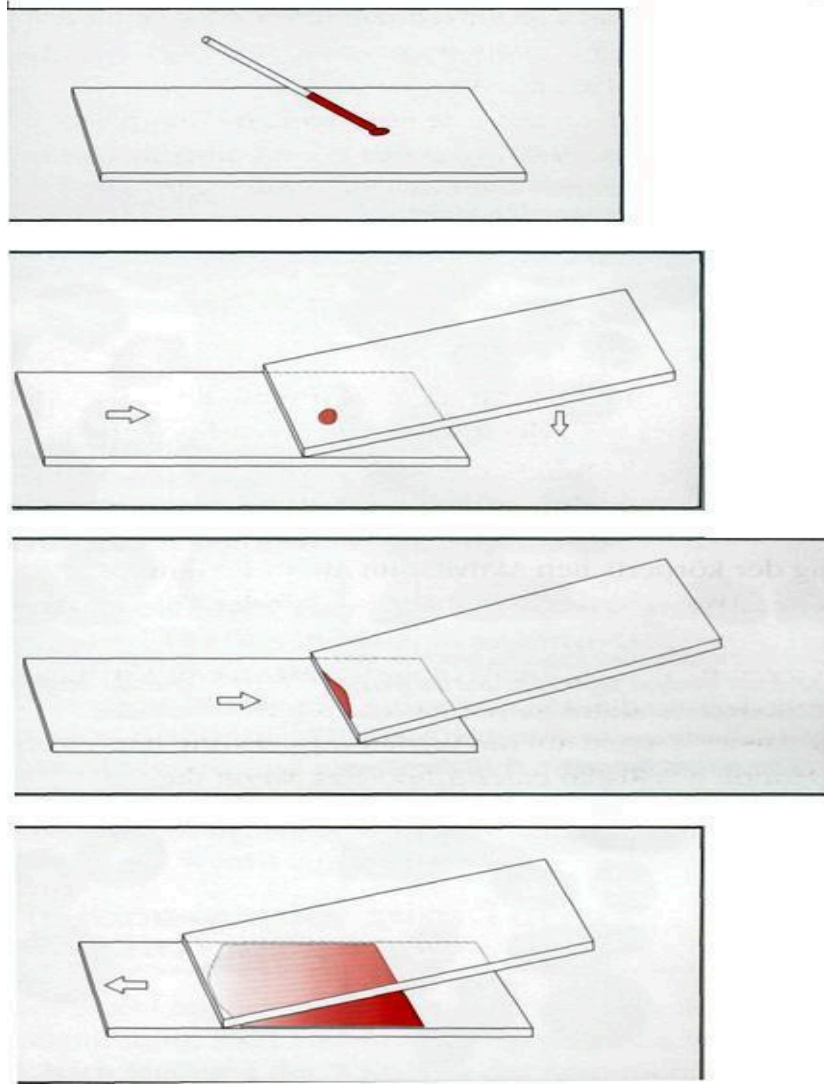

Рис. 2. Виготовлення товстих мазків.

Рис. 3. Мазки крові, підготовлені для пакування.

У ветеринарну лабораторію можна також надсилати вухо загиблої тварини, відрізане з тієї сторони, де лежав труп. Перед відрізанням вухо туго перев'язують двома лігатурами біля основи і відрізують між перев'язками. Не знімаючи шпагату, відрізане вухо загортають у чисту марлю, яка просочена 3% розчином карболової кислоти, а потім обгортають целофаном, поліетиленовою плівкою або пергаментним папером. Поміщають у герметично закриту посуду. Місце надрізу вуха на трупі припікають розпеченим металевим предметом.

Рис. 4. Взяття патологічного матеріалу для дослідження на сибірку.

Для проведення реакції преципітації в лабораторію ветмедицини надсилають шматочки шкіри 5 x 5 см в порядку, що передбачені «Вказівками по ветсанітарійній обробці сировини (шкірної та хутрової)», для проведення реакції преципітації (РП).

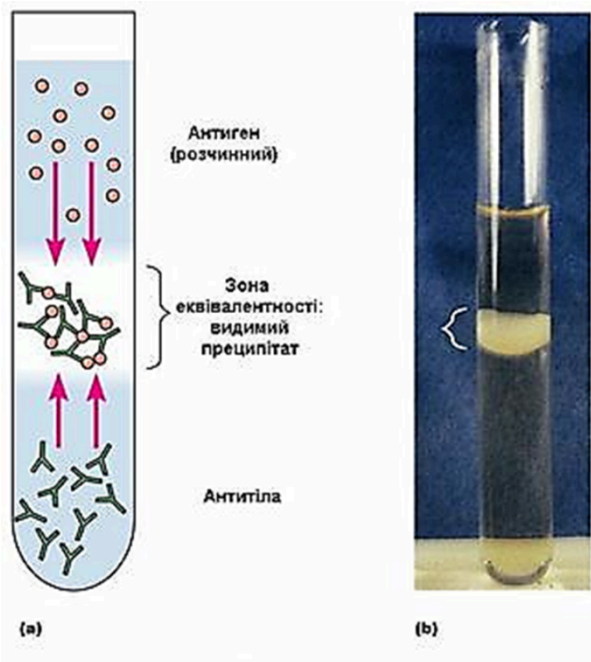

Рис. 5. Схема реакції преципітації (РП).

Підозра на сибірку у свиней виникає найчастіше: А) під час розтину трупа; Б) ветсаннагляду при наявності припухлості і загальних явищ в ділянці глотки і гортані.

Дальший розтин або ветнагляд при цьому припиняють, а для дослідження беруть ділянки набряклої сполучної тканини, заглоткові та брижові лімфатичні вузли та шматочки селезінки. Цей матеріал упаковують в марлю або полотно, яке просочене 3% розчином карболової кислоти, ззовні обгортають пергаментним папером, плівкою, або клейонкою і поміщають в скляний посуд (краще з притертою кришкою). Пробку заливають парафіном або сургучем, а посуд упаковують в металевий, або дерев'яний ящик. Ящик перев'язують шпагатом і опечатують.

Бактеріологічне дослідження на сибірку.

При надходженні матеріалу проводять бактеріоскопію мазків на основі результатів яких дають попередню відповідь.

Мазки із підозрілого на сибірку патологічного матеріалу зафарбовують по Граму капсули (по Міхіну, Ольгу або іншими способами).

Сибіркова паличка зафарбовується по Граму позитивно. В мазках із крові або селезінки загиблої тварини - збудника сибірки знаходять у вигляді прямих паличок з обрубленими кінцівками, характерною особливістю є наявність капсул. Палички розміщуються поодинокі, попарно або зрідка короткими ланцюжками. При дослідженні мазків із культур збудник сибірки має вигляд паличок з злегка заокругленими кінцівками. При рості на поживних середовищах можуть утворюватись довгі нитки сибіркових мікробів. На взятий патологічний матеріал оформляють супровідний документ .

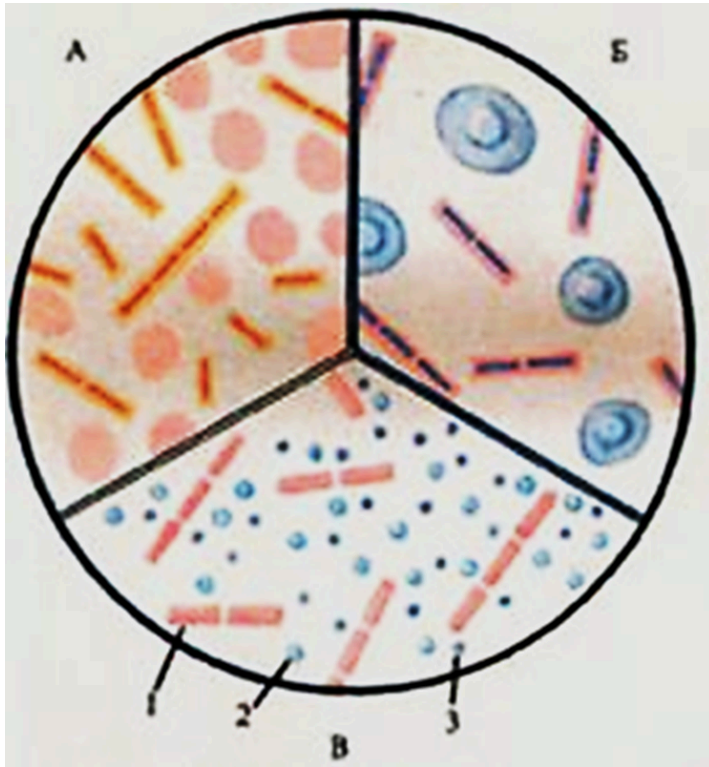

Рис. 6. Збудник сибірки під мікроскопом.

2. Оформити супровідний лист до патматеріалу.

Штамп
 Державного підприємства
 вет. медицини
 _____ 20 р.
 № _____

До державної районної лабораторії
 вет.медицини
 Адреса: _____

При цьому направляється _____

 (вид дослідження)
 патологоанатомічний матеріал (зазначити який) _____

 від _____ що належить _____
 (вид і вік тварини)

 (власник тварини, птиці, назва господарства)

 Дата захворювання тварини (птиці) _____
 Дата загибелі _____
 Клінічна картина хвороби _____

 Дані патологоанатомічного розтину _____

Епізоотологічні дані _____

Передбачуваний діагноз _____

Спеціаліст
ветеринарної медицини _____